

הכנסת

ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים

22 בנובמבר 2011

הודעה לעיתונות

הצעת חוק תובא מחר להצבעה בקריאה ראשונה ביוזמתה של יו"ר הוועדה למאבק בסחר בנשים חה"כ אורית זוארץ (קדימה) ובתמיכתם של 36 חברי כנסת, מכל קצוות הקשת הפוליטית, האוסרת פרסום כל מודעה המציעה שירותי זנות, הפצת כרטיסי ביקור של שרותי ליווי ומחמירה את הענישה:
רף הענישה יועלה לשלוש שנות מאסר
נוסף לכך, יוסרו הסייגים בחוק באשר לאופי הפרסום ואיסור הפרסום יהיה מוחלט ובלתי מסוייג
ההצעה קיבלה את תמיכת ועדת שרים לחקיקה.

לדברי חה"כ זוארץ:

"הפרסומים מפרנסים ומעודדים בפועל את "תעשיית" המין הבלתי חוקית, העיתונים משדלים לקוחות ובכך תורמים תרומה משמעותית לסחר בנשים, העיתונות אינה צריכה לתרום לבניית "תעשיית" הזנות ואל לה להתפרנס ממנה.

עלינו לראות בפרסום שירותי זנות כחוליה מרכזית בשרשרת הזנות והסחר, שכן באמצעותם יכול הלקוח לאתרם ולקבל מידע על תעשיית המין שמגלגלת מיליארד דולר בשנה".

הוועדה למאבק בסחר בנשים ייחדה מספר דיונים לסוגיית פרסום שירותי זנות; הקשר שבין פרסום המודעות המציעות שירותי זנות לבין הגברת תופעת הזנות והסחר בנשים, הנחיות הפרקליטות בנדון, ופעולות אכיפה של המשטרה ובית המשפט.

התברר כי חרף האיסור הקבוע בחוק הקיים [סעיף העונשין, סעיף 205ג' (תיקון מס' 52), תשנ"ח-1998], ולמרות הרשעת שלושת המו"לים הגדולים בשנת 2004 באשמת פרסום מודעות מין בעיתונות, עדיין ממשיכות להתפרסם בעיתונות מודעות רבות המעודדות שירותי זנות וסחר בנשים ובקטינים. מנתונים שנמסרו לוועדה לאורך השנים התברר כי החוק הקיים כמעט שאינו נאכף, והציבור נשאר חשוף למאות מודעות פרובוקטיביות המציעות שירותי זנות, בעיתונים, בעלוני, בחניות ממכר ובכרטיסי ביקור על מכוניות חונות. בין השנים 2006-2008 נפתחו שמונה תיקי חקירה בלבד בעבירה של פרסום שירותי זנות.

בעקבות זאת גיבשה הוועדה הצ"ח שנועדה להרתיע מפני פרסום מודעות המציעות שירותי זנות ובסופו של דבר תביא לצמצום בביקוש לזנות ולצמצום מימדי תופעת הסחר בנשים.

לדברי יו"ר הוועדה, חה"כ אורית זוארץ, זמינות המודעות המציעות שירותי מין מעודדת צריכה ומעודדת גם את תופעת הזנות והסחר בנשים. הוצאת מודעות אלו מדפי העיתונים מעבירה מסר שהחברה איננה משלימה עם תופעת הזנות כנורמטיבית, תפיסת הזנות כתופעה פסולה שאינה לגיטימית והוקעתה על ידי החברה.

סעיף 205ג' לחוק העונשין הקיים - אוסר פרסום שירותי זנות של בגיר, אלא אם התקיימו בפרסום ארבעה תנאים מצטברים: "עניינו אך ורק מתן שירותי זנות; הוא התפרסם בנפרד מדברי פרסום אחרים; הוא נמסר לאדם רק לפי בקשתו; סומן בו, בצורה בולטת, כי מטרתו היא לפרסם שירותי זנות" הצעת החוק מבטלת את הסעיף הנ"ל ואת הסייגים בו.

11 שנים חלפו מאז חקיקת החוק האוסר פרסום שירותי זנות (קבלת התיקון לחוק העונשין שיזם חה"כ חנן פורת ב-1998), ואולם הוא כמעט שאינו נאכף, והציבור נשאר חשוף למאות מודעות פרובוקטיביות שמכריזות על שירותי מין. התברר שהחוק אינו נותן פתרון הולם לבעיה אלא אף מגביר את צריכת שירותי הזנות ואת הסחר בנשים.

החוק המוצע קובע כי עונש המאסר המרבי שיוטל על המפרסם מודעות למתן שירותי זנות יהיה שלוש שנות מאסר (העונש הקבוע בחוק הקיים הוא חצי שנת מאסר).

בהצעת החוק מורחבת הגדרת "מפרסם" ונקבע שיועמדו לדין גם המפיצים כרטיסי ביקור שמוצעים בהם שירותי זנות, השליחים שמצמידים את הכרטיסים למכוניות ובעלי בתי-הדפוס האחראים להדפסתם.

"הצעת החוק", אומרת חה"כ זוארץ, "נועדה לתת מענה לקשיים רבים שהמשטרה והפרקליטות נתקלו בהם בהתמודדותן עם תופעת הפרסומים, המתרים בפועל אף שהם חלק מפעילותם של סרסורים ושל סוחרים נשים. היא אמורה להתגבר גם על תרגיל שינוי המינוח שנוקטים מדורי המודעות בעיתונות, ואינה פוטרת אותם מאחריות פלילית".

לדבריה, "כאשר עיתון לוקח על עצמו במאמרי המערכת את התפקיד של מטיף בשער ובחצר האחורית הוא מתפרנס מפרסום מודעות על שירותי זנות, יש בכך מסר כפול. עיתון אינו יכול להוקיע כבלתי מוסרי דבר שהוא מפרסם שני עמודים אחר כך. אנו רואים קשר ברור בין פרסום מודעות על שירותי מין בעיתונות לבין עידוד הסחר בנשים. החוק המוצע ירתיע מפני פרסום מודעות ויביא בסופו של דבר לצמצום תופעת הזנות והסחר בנשים", דברי חה"כ זוארץ.

"הסייגים שנקבעו בסעיף 205ג' של חוק העונשין הקיים על פרסום מודעות זנות נקבעו כדי להגן על רגשות הציבור על בסיס 'צדקנות מוסרית' ולא נועדו למגר את הזנות (חוק העונשין אינו אוסר עיסוק בזנות אלא רק מפליל את כל הגורמים המעורבים בניצולה). בסייגים אלה לא הובאו בחשבון ניצול הנשים ששירותיהם פורסמו במודעות ורווחי העתק שהרוויחו

המפרסמים על גבן". החוק נחקק במנותק מן הגישה הרואה בזנות תופעה חברתית שלילית, ולא הובאו בו בחשבון השפעת הפרסום על מצבן של הנשים המפורסמות במודעות, הפגיעה בכבודן ובחירותן והעובדה שהפרסום מגביר את הניצול של נשים אלה בידי הלקוחות", אמרה חה"כ זוארץ.

את נוסח הצעת החוק גיבשה ע"ד נעמי לבנקרון, היועצת המשפטית של מוקד סיוע לעובדים זרים ומנהלת קליניקת הגוף במשפט, בבית הספר למשפטים, המסלול האקדמי, המכללה למינהל ולה נתונה תודתנו.

פרטים נוספים:

בישיבת ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ב-26 ביוני 2007 הביעה נשיאת מועצת העיתונות, שופטת בית-המשפט העליון (בדימוס) דליה דורנר, תמיכה בשינוי החוק הקיים. לדבריה, "אם היינו מפרשים את כל הפרסומים האלה כסיוע לסרסרות זה היה הרבה יותר פשוט. הרע הוא בזה שנותנים יוצאים מן הכלל ואומרים שמותר לפרסם מודעה בתנאים אלה ואחרים – אבל מה פתאום? זאת סרסרות. הפרסום הוא סרסרות, שכן הוא עוזר להפיץ ולהרחיב את תופעת הזנות. אני מציעה את הסעיף הזה – את ההיתר – פשוט להוריד. הפרסום הוא סרסרות. אין חופש עיסוק וחופש ביטוי בעבירות פליליות". השופטת דורנר הדגישה כי "החוק הקיים נותן לגיטימציה לפרסום מודעות על שירותי מיין".

"אין אנו יכולים להסתפק עוד בהעמדת העיתוננים לדין על-פי סעיף 205ג', שהוא חוק קל יחסית בעונשו", מסבירה חה"כ זוארץ. "אם ברצוננו להרתיע מפני המשך פרסום מודעות עלינו לבחון את פרסום המודעות מזווית הסחר בנשים, כחלק בלתי נפרד משרשרת הסחר עצמו: העיתוננים משדלים לקוחות, מפתים אותם וכך תורמים תרומה של ממש לסחר בנשים. אין לטעון כי אם ייאסר פרסום המודעות ייעלם הסחר בנשים, אך אין ספק שהוא תורם תרומה ניכרת להרחבתו".

האיסור על פרסום מודעות מין בחקיקה כיום

בשנת 1998 נאסר על פרסום מודעות מין בישראל, בכפוף לסייגים שנקבעו בחוק. וכך נקבע בסעיף 205ג לחוק העונשין:

איסור פרסום בדבר שירותי זנות של בגיר (נוסח התשנ"ח)

205ג (א) המפרסם פרסום בדבר מתן שירותי זנות, כשנותן השירות אינו קטין, דינו – מאסר שישה חודשים.

(ב) הוראות בסעיף קטן (א) לא יחולו על פרסום בדבר מתן שירותי זנות, אם התקיימו בו כל אלה:

(1) עניינו אך ורק מתן שירותי זנות.

(2) הוא התפרסם בנפרד מדברי פרסום אחרים.

(3) הוא נמסר לאדם רק לפי בקשתו.

(4) סומן בו בצורה בולטת, כי מטרתו היא לפרסם שירותי זנות.

(ג) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה.

כפי שניתן לראות החוק מבוסס על מוסרניות. אין כל התייחסות לשאלת רצונן או הסכמתן של הנשים חמתן שרותי זנות.. בשל העונש הקבוע בצידה של עבירה זו – שישה חודשי מאסר – הגשת כתבי אישום בגינה נמצאת בסמכות מדור התביעות של משטרת ישראל, וסמכות השיפוט בגין עבירה זו נתונה בידי בית משפט שלום. החוק בדרך כלל לא נאכף, הפרסום הולך וגדל עם השנים, ולא נעשה דבר כדי למנוע אותו. שר המשפטים מעולם לא הפעיל את הסמכות שניתנה לו בחוק. העיתוננים המשיכו לפרסם ללא שינוי, בטענה שהחוק מעורפל. לטענתם מודעות שנכתב בהן "אירוח" לא מהוות פרסום שירותי זנות.

הצעת חוק העונשין (תיקון - איסור פרסום מודעות המציעות שירותי זנות), התשס"ח-2008

לפני יותר משנה הגישה ח"הכ אורית זוארץ הצעת חוק לתיקון סעיף 205ג לחוק העונשין, הקובע את הסנקציה בגין פרסום זנות. הצעת החוק מסבירה מהם שרותי מין ומבהירה כי גם הניסוחים המעורפלים בהם משתמשים מפרסמי הזנות כמו "אירוח" ו"עיסוי" מהווים פרסום אסור. כך, לא יכולים המפרסמים ל"התחבא" מאחורי ניסוחים מכובסים שיכשירו מבחינה משפטית את השירות המפורסם. על פי הצעת החוק העונש על מפרסם שירותי מין יהיה שנת מאסר ויוטל עונש מחמיר של שלוש עד שבע שנים לפרסום בנסיבות מחמירות (כשנותן השירות הוא קטין, נפגע עבירה של סחר בבני אדם ומשתמש בסמים חמורים לפי פקודת סמים חמורים), זאת לעומת חצי שנת המאסר הקבועה היום בחוק. נוסף על עונש המאסר החמור, יוטלו קנסות על מפרסמי שירותי המין, והכסף יופקד בקרן הייעודית למאבק בסחר בבני אדם.

בדברי ההסבר של הצעת החוק מודגש כי החוק החדש לוקח בחשבון ניצולן של הנשים שפורסמו במודעות, כמו גם את רווחי העתק שהרוויחו המפרסמים על חשבונן. זאת בניגוד לחוק הקיים, אשר מדגיש את הפגיעה ברגשות הציבור וכלל לא מתייחס לחומרת מצבן של הנשים נפגעות הפרסום, פגיעה בכבודן, בפרטיותן ולאופן בו משפיע הפרסום על הגברת ניצולן.

לפרטים נוספים - טל דרוור- דוברת לח"כ אורית זוארץ- 0524499090